

14.5.2020

Eduskunta
Puolustusvaliokunta

Asia: Lausuntopyyntö HE 31/2020 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Senaatti-kiinteistöistä ja Puolustuskiinteistöistä sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry:n lausunto

Pyydettyinä lausuntona Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry (myöhemmin JHL) lausuu seuraavaa.

Hallitusohjelmaan kirjattu hanke Puolustuskiinteistöt tytärliikelaitoksen perustamisesta valtiovarainministeriön hallinnonalalle Senaattikonserniin tuli henkilöstölle täytenä yllätyksenä. Ennen hallitusohjelmaneuvoitteluiden alkamista henkilöstölle esiteltiin puolustusministeriön hallinnonalan yhteistoimintamenettelyssä asiantuntijaselvitystyön perusteella valittua vaihtoehtoa, jossa puolustusministeriön hallinnonalalle perustettaisiin Puolustuskiinteistöt niminen liikelaitos. Järjestöt tukivat tätä ehdotusta. Hallitusohjelmaneuvoitteluissa tehtiin kuitenkin päätös, että Puolustuskiinteistöt tytärliikelaitos perustetaan valtiovarainministeriön alaisuudessa olevaan Senaattikonserniin. Ratkaisua ei käsitelty henkilöstön kanssa yhteistoimintalain edellyttämällä tavalla asian sellaisessa suunnittelu- ja valmisteluvaiheessa, jossa yhteistoiminnan tarkoituksena oleva vuorovaikutus sekä vaihtoehtoihin ja asiaan vaikuttaminen voi myös käytännössä toteutua. Sen sijaan hallitusohjelmakirjaus informoitiin henkilöstölle valmiina päätöksenä.

JHL pitää edelleen Puolustuskiinteistöt liikelaitoksen perustamista puolustusministeriön alaisuuteen parhaana vaihtoehtona. Kun toimitaan puolustusvoimien turvaluokitelluissa tiloissa, on erityisen tärkeää, että työtä tehdään ns. omana työnä turvallisuusselvitetyn henkilöstön toimesta. Rakennuslaitoksen henkilöstön ammattitaito, tilojen tuntemus ja sitoutuminen ovat tunnetusti korkealla tasolla. Rakennuslaitos tuottaa puolustushallinnon tarvitsemat tilapalvelut ja niihin välittömästi liittyvät muut palvelut ammattitaitoisesti ja kustannustehokkaasti. Rakennuslaitoksella on vuoden 2018 lopulla valmistunut uusi strategia 2025, jossa on huomioitu puolustusministeriön ja puolustusvoimien kehitystavoitteet. Rakennuslaitos vietti 25-vuotisjuhlaa keväällä 2019, juhlapuhujat kiittelivät puheissaan Rakennuslaitosta kumppanina ja palveluntuottajana. Rakennuslaitoksen toimintatapoja on kehitetty viime vuosina hurjalla vauhdilla ja voi sanoa, että Rakennuslaitos on historiansa parhaassa kunnossa. Laitoksen henkilöstö on erittäin sitoutunutta ja ammattitaitoista. Henkilöstö on voimakkaasti identifioitunut puolustusvoimiin ja ylpeä työstään puolustushallinnossa.

Tulevaisuudessa laitoksen toimintaa tuleekin kehittää siihen suuntaan, että Puolustuskiinteistöistä muodostuu kaikkien turvallisuusviranomaisten kiinteistöistä vastaava toimija.

Hallitusohjelmaan kirjattu tarve kehittää puolustushallinnon kiinteistöjärjestelmää palvelemaan puolustushallinnon tarpeita aiempaa paremmin ei ole niinkään kiinni palvelutuotannon tasosta tai laadusta, vaan tarpeesta hillitä vuokratukustannusten nousua.

Lakiehdotuksen 10§:ssä (Laki Senaatti-kiinteistöistä ja Puolustuskiinteistöistä) on säädelty henkilöstöä koskevat siirtymäsäännökset. Siirtymäajalla noudatetaan liikkeenluovutuksen periaatteita ja henkilöstö siirtyy kokonaisuudessaan Puolustuskiinteistöjen ja Senaattikiinteistöjen palvelukseen. Henkilöstöjärjestöille on hankkeen eri vaiheissa useaan otteeseen vakuutettu, että tarkoitus ei ole vähentää henkilöstöä. JHL uskoo kyllä, että töitä riittää jatkossakin. JHL pitää siis hyvänä, että henkilöstövähennyksiä ei ole tulossa. Henkilöstö siirtyy Puolustuskiinteistöjen ja Senaatti-kiinteistöjen palvelukseen vanhoina työntekijöinä ja palvelussuhteen etuudet säilyvät liikkeenluovutuksen suoja-ajan loppuun saakka. Käytännössä tämä tarkoittaa nykytilassa, että palvelussuhteen ehdot säilyvät nykyisellään 28.2.2022 saakka.

Tästä huolimatta henkilöstön keskuudessa aiheuttaa epävarmuutta erityisesti kaksi asiaa.

1. Mahdolliset tehtävien muutokset ja siirrot paikkakunnalta toiselle.
Rakennuslaitoksen toimintoja organisoidaan uudelleen ja toimintoja siirretään varuskuntien yhteyteen, osa henkilöstöstä siirtyy Senaatin palvelukseen. Parhaillaan meneillään olevan hankkeen edetessä ei ole ollut tietoa tai arviota siitä, kuinka suurta osaa henkilöstöstä mahdollinen siirto toiselle paikkakunnalle koskettaa.
2. Suoja-aika ulottuu siirtymishetkellä voimassa olevan työehtosopimuskauden loppuun saakka (28.2.2022).

JHL on eri yhteyksissä toistuvasti tuonut esiin huolen siitä, mitä tapahtuu palvelussuhteen ehdoille suoja-ajan päättymisen jälkeen. Tähän emme ole saaneet vastausta, eikä asiasta suostuta keskustelemaan.

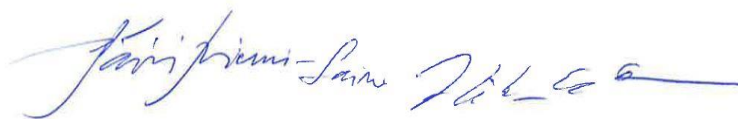
Tämä horjuttaa luottamusta hankkeen jatkoon osalta. Epävarmuus saattaa johtaa tilanteeseen, jossa osa nykyisestä henkilöstöstä hakeutuu muualle töihin ja menetetään osaavaa ja puolustushallintoon sitoutunutta henkilöstöä. Puolustushallinnon rakennuslaitoksen henkilöstö on erittäin ammattitaitoista ja työnantajaan sitoutunutta sekä erityiskohteiden kiinteistönhoitoon ja kunnossapitoon harjaantunutta. Henkilöstön pysyttämiseksi ja osaamisen säilymisen varmistamiseksi henkilöstön asema ja palvelussuhteen ehtojen säilyminen liikkeenluovutuksen suoja-ajan päättymisen jälkeen on pikaisesti varmistettava.

Tätä suoja-ajan jälkeistä aikaa ei voi lainsäädännöllä turvata. Se onkin hoidettava osapuolten välisellä aiesopimuksella, jolla sovitaan palvelussuhteen ehdoista liikkeenluovutuksen suoja-ajan päättymisen jälkeen. Henkilöstön kannalta on keskeistä, että palvelussuhteen ehdot turvataan liikkeenluovutuksen suoja-aikaa pidemmällä aikavälillä.

JHL toivoo Puolustusvaliokunnan edellyttävän, että osapuolten välillä käynnistetään neuvottelut suoja-ajan jälkeisen ajan palvelussuhteen ehdoista mahdollisimman pikaisesti, jotta voidaan turvata pätevän ja sitoutuneen henkilöstön säilyminen Puolustuskiinteistöjen palveluksessa.

JHL näkee, että Puolustuskiinteistöistä on mahdollista rakentaa toimiva ja pitkälle tulevaisuuteen tähtäävä turvallinen ja luotettava kumppani puolustusvoimille. Tämä edellyttää kuitenkin nykyisen henkilöstön aseman ja palvelussuhteen ehtojen varmistamista myös 28.2.2022 jälkeiselle ajalle.

Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry

A handwritten signature in blue ink, reading 'Päivi Niemi-Laine', followed by a stylized flourish.

Päivi Niemi-Laine
puheenjohtaja

Håkan Ekström
toimialapäällikkö

Lisätiedot: Sopimusasiantuntija Lassi Majamaa / JHL ry,
lassi.majamaa@jhl.fi, p. 050 570 9447